

Potilas- ja sosiaaliasiamiehen selvitys vuodelta 2022

Hyvinvointilautakunta 15.03.2023 § 22
92/05.00/2023

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Janne Puolitaival

Potilas- ja sosiaaliasiamiehillä on lainsäädäntöön perustuva velvollisuus seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä kunnissa, ja antaa siitä vuosittain selvitys hyvinvointialueelle. Selvitys toimitetaan hyvinvointialueen lisäksi alueen kunnille, kaupungeille ja kuntayhtymille. Potilas- ja sosiaaliasiamiehen tehtävänä on tukea asiakkaan ja potilaan oikeuksien toteutumista. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella potilas- ja sosiaaliasiamiehet antavat yhden selvityksen, jossa käydään läpi sosiaalihuollon, varhaiskasvatuksen asiakkaiden sekä terveydenhuollon potilaiden aseman ja oikeuksien kehittymistä asiamiehille tulleiden yhteydenottojen perusteella. Selvitys ei ole kuvaus palveluiden tilasta tai laadusta, vaan se antaa tietoa asiamiehille tulleiden yhteydenottojen perusteella asiakkaiden ja potilaiden kokemuksista, tiedontarpeista sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä varhaiskasvatuksen palveluissa.

Potilasasiamies toimii terveydenhuollon palvelujen parissa. Jokaisessa terveydenhuollon toimintayksikössä tulee olla saatavilla potilasasiamiehen apua. Toimintayksikköjä ovat terveyskeskukset, sairaalat ja muut tahot, joissa tarjotaan terveydenhuollon palveluja, kuten vanhainkodeissa. Potilasasiamies neuvoo ja avustaa muistutusten teossa, tiedottaa ja neuvoo potilaan oikeuksista ja asemasta sekä edistää muilla tavoin potilaiden oikeuksien toteutumista. Lakisääteistä potilasasiamiestoimintaa sääntelee laki potilaan asemasta ja oikeuksista eli potilaslaki (785/1993).

Sosiaaliasiamies palvelee sekä julkisen, että yksityisen sosiaalihuollon asiakkaita. Sosiaaliasiamiehen tehtävänä on edistää asiakkaan oikeuksia tiedottamalla asiakkaan oikeuksista, neuvomalla asiakkaan asemasta ja oikeuksista, neuvomalla muistutuksen laatimisesta, raportoimalla asiakkaan aseman ja oikeuksien kehittymisestä vuosittain kunnanhallitukselle sekä edistämällä muilla tavoin sosiaalihuollon asiakkaan oikeuksien toteutumista. Sosiaaliasiamiehen työ perustuu lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000).

Oulunkaaren kuntayhtymä on ostanut potilas- ja sosiaaliasiamiehen palvelut Merikratos Oy:ltä.

Sosiaali- ja potilasasiamiehen asiakkaiden yhteydenottojen määrä lissä 2022

Sosiaaliasiamieheen oltiin yhteydessä 16 kertaa (lastensuojelut 4, vammaispalvelut 4, työikäisten palvelut 3, iäkkäiden palvelut 2, perheoikeudelliset palvelut 2 ja lapsiperheiden palvelut 1). Varhaiskasvatusta koskevia yhteydenottoja ei ollut lainkaan. Yhteydenpidot vähenivät edellisestä vuodesta 72 prosenttia.

Varhaiskasvatuksen osalta käsiteltiin yksi muistutus, mutta ei yhtään kantelua.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevat muistutukset ja kantelut sekä yhteydenotot potilasasiamieheen ovat Oulunkaaren kokonaisluvussa. Potilasasiamieheen Oulunkaaren kuntayhtymän palveluiden osalta on vuonna 2022 otettu yhteyttä 72 kertaa, mikä on täsmälleen saman verran kuin edellisessä vuotena. Oulunkaaren kuntayhtymä ei ollut tilannut erikseen potilasasiamiehen selvitystä, joten potilasasiamiehen yhteydenottoja ei ole tilastoitu kuntakohtaisesti kuten sosiaaliasiamiehen yhteydenotot.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Puolitaival Janne
Päätösesitys	Hyvinvointilautakunta käy selvityksestä keskustelun ja päättää, että 1) merkitsee selvityksen tiedoksi. 2) lähettää selvityksen edelleen tiedoksi kunnanhallitukselle. Muutettu päätösesitys: Hyvinvointilautakunta käy selvityksestä keskustelun ja päättää merkitä selvityksen tiedoksi.
Päätös	Lautakunta merkitsee selvityksen tiedoksi.